

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A tévedések.

A nagy küzdelemben, amely most folyik, a tévedések hosszú sorozata jellemzi azokat, akik a kormányelnök ellen minden eszközt felhasználnak. Nem is annyira tévedések ezek, mint inkább megtévesztések, melyeket a nép közé dobnak, hogy azokkal a népet maguk mellett hangolják azok, akik eddig a nép érdekében egyáltalán semmit sem tettek, akik megakadályozták azt, hogy a parlament 1899 óta számbavehető munkásságot ki nem fejthetett, akik nem tettek mást, mint a nép lelkét izgatottságban tartották cikkeikkel, dikcióikkal, mert erre az izgatottságra szükségük volt azért, nehogy a nép nyugodtan gondolkozhassék és a gondolkodás végeredményeképen elforduljon tőlük.

Erre azonban máskor térünk át. Tekintsük most a megtévesztéseket. A legnagyobb megtévesztésre szánt frázis az, hogy a kormányelnök és a kormány mielőtt a házszabály revíziójára vonatkozó indítványt a Ház elé terjesztették, nem kísérelték meg az ellenzékkel való együttes tárgyalást.

Ez egyáltalán nem igaz. Hiszen a kormányelnök a Háztól egyelőre nem is akart mást, mint egy bizottság kiküldését, melynek feladata lett volna a kormányelnök indítványát revideálni és a közös megállapodást terjeszteni tárgyalás alá.

Ez az igazság. De elfogadta-e az ellenzék ezt? Nem! Hanem már azt az indítványt is megobstruálta, megmutatva így, hogy a kormányval szemben egyedül csak az erőszakra hajlandó.

Tovább mennek ezután az obstruktorok, s azt állítják, hogy Tisza Istvánnak a nemzetre kellett volna appellálni. Ez is hangzatos és a nemzet megtévesz-

tésére nagyon alkalmas frázis. Csak ennyi és más nem.

Ezzel a frázissal, mint igazsággal a nép elé csak azon esetben állhattak volna, ha az előzetes tárgyalásra hivatott bizottság kimondta volna, hogy a Tisza-féle házszabály revízió nem alkalmas arra, hogy azt a Ház elé terjesszék, s Tisza István ezután tette volna meg azt a lépést, amelyet megtett,

A dolog azonban nem így történt. A revízió ügyéről a közjogi ellenzék hallani sem akart. A bizottság kiküldését megobstruálta. Nem volt tehát mért a nemzetre appellálni. És ezt tudta nagyon jól az ellenzék. Tudta nagyon jól, hogy ha ezen esetben lesz házfelosztás, akkor a nemzetet bajosan vezethetik félre, mert hiszen végtére a nemzet nagy tömege is tud gondolkodva ítélkezni.

De tegyük föl, hogy Tisza érdemleges ok nélkül felosztja a házat, s az obstruktorokat véletlenül ismét megválasztják. Ezek a félrevezetett nép bizalmától ösztökélte folytatták volna az obstrukciót ott, ahol félben hagyták és a helyzet semmit sem változott volna, bármily nagy többséggel kerül is a szabadelvűpárt a Házbába. Tiszának tehát ismét fel kellett volna osztania, az ő okoskodásuk szerint a Házat. És folytatódhatott volna az a politikai játék, mely a magyar nemzetnek sokat hangoztatott és a külföld által is elismert politikai érettségét a neveltség tárgyává tette volna. Szabad-e egy nemzetét szerető magyar politikai államférfiúnak az országot, a nemzetet, a magyar parlamentet ennek a neveltségnek áldozatul dobni, mert az ellenzéknek ez így tetszik. Ez lett volna az az ismert hiba, mely a bűnnél is nagyobb a politikusknál, nem pedig az, amit

Tisza Istvángróf most elkövetett. A nemzetre való appellálásnak tehát csak egy esetben lett volna helye. Ez az eset pedig amint már említettük, akkor állhatott volna csak be, ha a megobstruált 21-es bizottság tiltakozik a kormányelnök javaslata ellen, vagy ha a javaslat értelmes tárgyalásánál, a huszonegyes bizottság állásfoglalása után történik az, ami megtörtént így.

Ezt tudjuk mi az egyetlen helyes álláspontnak, mert ezen esetben már beszélhetnénk erőszakos jogrendmegteremtésről, de nem azt, mikor valamely jogrendmegteremtésnek a lehetőségét ab ovo meg akarja akadályozni 200 ember akaratával szemben 15 ember. Mikor ez a 15 ember még arra sem hajlandó, hogy megengedje annak a megvitatását, vajjon szükséges-e és ha szükséges, milyen alakban az, valamely jogrendmegteremtése.

Ez annak a 15 embernek a részéről még csak nem is az a forradalom, amelyet némely jogbölcselet jogforrásnak ismer el, hanem a legvakmerőbb összeesküvés minden jogrend ellen. Ez az az anarchia, melynek egyetlen célja minden jogrend felforgatása, megtagadása minden tekintélynek, akár a nép, akár a természet, de bármi legyen is a tekintélynek a forrása.

Hát ez ellen mit kell tenni? Meg kell-e hajolni, vagy jogosan hivatkozva a nemzetnek a többségére az anarchia ellen fellépni, még ha ezzel a fellépéssel jelentéktelen formahibát követett is el valaki. Az anarchia ennek a formahibáknak a legszentebb törvényszerűséget kölcsönzi.

Ez a tények letagadhatatlan logikája.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 2.

A helyzet ma sem változott és talán holnap ugyanezzel vezetjük be helyzetcikkünket, a melyet ma talán szükségtelen cáfolattal kezdünk. Azt írják a függetlenségi párti újságok, hogy Tisza István gróf, ha a horvátokat lecsapjuk nem rendelkezik a parlamenti többséggel. Hát lássuk számban, hogy áll ez a dolog. Le számítva a betöltetlen kerületeket és a legujabb halálozás által bekövetkezet üresedést ez idő szerint képviselőnk van: 449, ebből csapjuk le a horvátokat 40 embert, marad 449 képviselő.

Az egyesült ellenzék hivatalos listája szerint 149 tagból áll, marad tehát a 20 diszidens levonásával 240 voks a kormány javára a horvátok szavazata nélkül. Ebből a híresztelésből is kitűnik, hogy nekik bizony gyengénk a matematika.

Tisza István gróf kormányelnök így jelentették ezt ki tegnap a szabadelvűpárton, folytatni fogja körutját és legközelebbi útja Erdélyországba, Marosvásárhelyre vezet, a hová Sándor János államtitkár is elkiséri.

Szabadelvű politikai körökben rendkívül megnyugtatólag hat, hogy a miniszterelnök sem nem megy, sem őt nem hívják királyi audienciára. Ebből azt következtetik, hogy a kormányelnök a felség teljes bizodalmat bírja, mindazáltal, a mint ez természetes is elutazása előtt fogadja király Tisza István gróf miniszterelnököt és ekkor eszközli majd ki a Házat ismét megnyitó királyi kéziratot.

A szövetkezett ellenzék vezető tagjai közül Rakovszky István birtokán Felső Magyarországon beteg fekszik, Polonyi Géza és Apponyi Albert gróf nincsenek a fővárosban és így a vezérlő bizottság holnap délelőtti értekezlete néptelennek ígérkezik. A vasárnapi népgyűlésekre megtörtént a beosztás. Vasárnap összesen 17 helyen tartanak népgyűlést, a mivel aztán a népgyűlések árja jobbára elapad.

LEVÉLPAPIROK

NÉVJEGYEK

FALRAGASZOK

MEGHIVÓK

LEVÉLBORITÉKOK

Jutányos árban
csinos kivitelben
készíti

Kladek és Hamburger könyvnyomdája

Szabadkán
Batthyány-utca
3. szám.

BÁLI JEGYEK

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

BÁLI MEGHIVÓK

Az ipartestületek országos kongresszusa.

Jövő esztendőre nagy ünnepe lesz Szabadkának, de különösen Szabadka iparosságának. Itt lesz az ipartestületek országos kongresszusa.

A város, mely e célra áldozatkészségének tanúságaképpen 3000 koronát megszavazott, mindent megtesz, hogy az ország ipartestületei jól érezzék magukat nálunk, s komoly munkájukat zavartalanul végezhesék. Most már csak az ipartestületen függ, hogy ő a maga részéről is teljesítse azt a munkát, mely a nagy jelentőségű esemény körül reá vár.

Eddig az előkészítés munkálataiba nem foghattak, ma már azonban a tanács ismét foglalkozott ezen ügygel. Tudomásul vették, hogy az ipartestület a kongresszust előkészítő bizottságba Pausics János ipartestületi elnököt, Mayland György alelnököt, dr. Reisner Lajos iparhatósági biztost, Fiedor József és Sefcsics Lajos előjárásági tagokat küldte ki. Az előkészítő bizottság legközelebb megkezdí működését.

Sajnos, hogy a jövő évre Szabadkára tervezett megyei mezőgazdasági és iparkiallitást egy évre elhalasztották részben az idő rövidsége, részben más nyomós okok miatt. De ha jövő évre nem is lehetséges a kiállítás, talán a kongresszusi előmunkálatokkal együtt a kiállítás előmunkálatait is megkezdhetnék. Ennek nagy jelentősége volna. A kongresszus alkalmával itt időző iparosok teljes látképet szerezhethének maguknak a kész tervezetből, s már a jövő tél folyamán hozzáfoghatnának a kiállításra szánt tárgyaiknak készítéséhez.

Enyit jegyeztünk meg abban a hitben, hogy ezzel Szabadka iparának talán némiképen javára válhatunk.

Bizalom a kormánynak.

Budapest, dec. 2.

A csengeri választókerület szabad- elvű pártja nov. 29-én Csengeren népes értekezletet tartott, melyen a kerület választópolgárai közül mintegy 300-an pártkülönbség nélkül vettek részt. Az értekezlet Domahidy Viktor volt orsz. képviselő indítványára egyhangú határozattal kimondta hogy gróf Tisza István miniszterelnököt az áldatlan obstrukció megtöréseért és báró Podmanicky Frigyes, a szabadelvű párt elnökét táviratilag üdvözli.

A táviratok szövege a következő:

Nagyméltóságú gróf Tisza István miniszterelnök urhoz Budapesten. Fogadja nagyméltóságod abból az alkalomból, hogy a kisebbség erőszakát megtörnie végre sikerült, miáltal az alkotmányos jogrendet a parlamentben helyreállította a csengeri választókerület szabadelvű polgárainak lelkes üdvözlétét.

A nemzetünk sorsán örökös gondviselés kezének közreműködését látjuk abban a tényben, a melynek végrehajtására nagyméltóságodat jelölte ki. Vajha egy szebb, dicsőbb jövő virulna fel nemzetünkre a tiszta hazafiságtól vezérelt eme ténykedése nyomán. Mi ebbe vetett bizalmunkban biztosítjuk nagyméltóságodat kitartásunk és lankadatlan támogatá-

sunk felől. A pártgyűlés nevében Szuhányi Ferenc elnök.

Nagyméltóságú báró Pydmaniczky Frigyes urnak, az országos szabad- elvűpárt elnökének Budapest. Az a kitartás, a melynek a párt a 18-iki események létrehozásában tanujelét adta az igazi hazafias mély belátása által megacélozott akarat, mely azt keresztülvitte, az elszánt szilárdság, mely a felelősség viselése előtt meghátrálni nem engedte s a pártot egybeforrasztva, jobb ügyünket dadalra juttatni segítette, reánk is, csengeri elvtársakra lelkesítőleg hatott.

Fogadja nagyméltóságod s a bölcs elnökléte alatt álló országos szabad- elvű párt azon biztosításunkat, hogy kitartásban lankadni mi sem fogunk és támogatásra számot tarthat az a nemes törekvés, a mely felzaklatott országunkban a béke, nyugalom és jogrend helyreállítását tűzte ki céljául. A pártgyűlés nevében Szuhányi Ferenc elnök. Ezenfelül táviratilag fejezte ki bizalmát az értekezlet a vármegye közszeretben álló főispánja, Kristóffy József és a vármegyei szabadelvű párt elnöke Napy Béla iránt. Az értekezlet a kormány lelkes éljenzése közben ért véget.

Aki vagyonát Rotschildra hagyta

Odesszából jelentik ezt a különös történetet.

Mintegy két évvel ezelőtt meghalt Nizzában egy Friedler nevű orosz alattvaló, aki azelőtt évek hosszú során át Odesszában lakott. Nizzában mint koldus szerepelt és az ottani orosz konzulátushoz fordult segélyért, aki havonta rendes pénzbeli segéllyel is támogatta.

Friedler halála után hagyatékában két millió frank értékű értékpapirokat találtak, amit végrendeletileg a párisi Rotschildnak hagyományozott azzal az indokolással, hogy: „a pénz pénzhez való.”

Fridler törvényes örökösei, köztük Dobrjanszki moszkvai békebíró természetesen nem akarták elismerni a végrendelet érvényességét és együttesen az ismert párisi ügyvédhez, Laborihoz fordultak, kérve, hogy nevükben indítsa meg az örökségi pert. Labori azonban úgy találta, hogy nincs elegendő törvényes alap a végrendelet megtámadására és azért a vagyontól elesett örökösöknek azt a tanácsot adta, hogy forduljanak egyenesen Rothschildhoz. Így is tettek.

Rothschild azonban csak részben teljesítette az örökösök kérelmét. Ugy tudniillik, hogy 800,000 rubelt adott nekik, amin ezután megosztokodtak.

HIREK. TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap déle 12-től 12-ig. Hálja a Szarvasban.

December 4. Izr. öns. és gyámolító egy- lechan ka estélye.

December 4. A báró Hirsch egylet köz- gyűlése a Pest szállodában.

December 4. A szabómunkások tombola estélye a szarvas vendéglőben.

— Vasutask áthelyezése. Kár- páti Rezsőt szabadkai forgalmi hi-

vatalnokot, szabadkáról — Bruckba helyezte át az államvasutak igazga- tósága.

— Az izraelita nőegylet népkonyhája javára az elmúlt november hóban a következő adományok folytak be: Horovitz Ignáczné 5 csomó zöldség és 5 csomó répa, Bergerné 1 főzet édes káposzta, Rein Dávidné 3 kg. só, Lányi Mórné 1 nagy fazék lekvár és tiz kg. liszt, Dr Kertész Ignáczné 10 kg. só, 5 kg. rizs, 2 kg. paprika, Guttman Lajos 29 üveg paradicsom és 2 kg. 20 deka mák, Dr. Wilhelm Adolfné 10 kg. liszt és 15 csomó zöldség, Ifj. Dr. Milkó Izidorné 5 üveg bor, 4 kg. tarhonya 1 és kg. dió, Lövy M. Lipótné 10 kg. liszt, Bernstein Emilné 100 drb. ugorka, Dr. Raskó Istvánné (Szeged) 4 korona, Deutsch Zsigmond szakértői díja 15 korona és Kunetz Mór chanuka ünnep alkalmára 20 korona. Fogadják a nemesszívű adakozók a népkonyha elnökség hálás köszönetét.

— A m. á. v. altiszti kör mű- pártoló osztálya f. hó 4-dikén d. u. 2 és fél óraker választmányi ülést tart; a m. á. v. altisztikör választ- ménya pedig ugyanaznap délután 4 óraker tartja választmányi ülését.

— Színházi kedvezmény a vá- rosi tisztviselőknek. A sziningaz- gató jóvoltából a városi tisztviselők részére a színelőadások látogatására kedvezményes utalványok lesznek kibocsátva. Az utalványok minden előadásra érvényesek és bármely helyre 25% árengedmény igénybe- vételére jogosítanak.

— A Halas—bácsalmás—ri- gyeza h. é. vasut rt. közelebb alakult meg Budapest. (Az alap- tőke 5.629.200 k. 8480 drb. 200 kor. törzs- és 19667 drb. 200 kor. elsőbbségi részvény). — Igazgatóság: Latinovics Pál, Benicky Lajos, Pila- szánovits Antal, Szutrély Lipót, Szabó Jenő, Csatóry Lajos, Gajári Géza, Halm Sándor, Gfrerer Miklós, Heim Sándor, Hoffer Béla, Hugonnay Béla gróf, Jellinek Lajos, Kán Béla dr., Klanszky Ferenc, Kovács Károly, Liphay Benjámín, Löbl Zsigmond, Mezei Mór dr., Mezey Sándor dr., Pásztélyi Jenő, Siklósy József dr., Vas Ferenc és Vidákovits Balázs. Felügyelő bizottság: Mészöly László dr. Molnár Károly, Fehér Miksa, Fillinusz Emil, Neugebauer László és Vay Kázmér.

— Árlejtés. Az állami gyermek- menhely előtti gyalogjáró aszfalt- rozására ma délelőtt tartották meg az árlejtést a város gazdasági ügy- osztályában. A munkálatot, mint a legolesőbb ajánlattevő, a magyar aszfalt részvénytársaság nyerte el.

— Szilberek község átkebele- zése. A vallás és közoktatásügyi miniszter az apatini járás bíróság területéhez tartozó Szilberek közsé- get a hódásghy járásbíróság ugyis mint telekkönyvi hatóság területéhez csatolta át.

— Halálozás. Az ómorovici Voj- nics családnak gyásza van. Ómorovi- cai Vojnics Dávidné szül. Tomasics Terézia tegnap délelőtt 10 óraker 79 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunyt matrónát férjén kívül menyé és egyetlen uno- kája Vojnics Elemér gyászolja. A temetés holnap szombaton délután 2 óraker lesz Ómorovicán.

— Hullaszállítás. Kohn Izraelné sz. Fischer Anna volt szabadkai la- kosnő Kecskeméten elhunyt. Holttestét a család Szabadkára szállította és

tegnap délután a helybeli izr. sir- kertben helyezték örök nyugalomra.

— Az első leánykiházásító egy- letnek mai számukban levő nyilttéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal hogy véleményét füg- geszse fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bi- róság nem hoz ítéletet.

A szegedi kereskedelmi és iparkamarától.

A szegedi kereskedelmi és ipar- kamara 1904. évi december 6-ik napján (kedden) délután 2 (kettő) óraker a kamarai székház termében teljes ülést tart, melynek tárgysoro- zatából kiemeljük a következőket:

A kereskedelemügyi miniszter ur 72182. sz. leirata a budapesti vilá- gitási kiállítás ügyében.

A kereskedelemügyi miniszter ur 72376. sz. leiratával véleményt ki- ván Szilbács községnek a hetivásár- jaira állatfölhajtást kérő folyamodá- sáról.

A kereskedelemügyi miniszter ur 73360. sz. leirata, melylyel véle- ményt kíván Baja város helypénz- szedési jogának meghosszabbítá- sáról.

Bács Bodrog vármegye alispáni hivatala véleményt kér Kishegyes község országos vásár engedélyezé- sét kérő folyamodásáról.

Bács Bodrog vármegye alispáni hivatalának átirata Kiskér község házalási szabályrendelete ügyében.

Bács Bodrog vármegye alispáni hivatala véleményt kér Bács község házalási szabályrendelete ügyében.

Bács Bodrog vármegye alispáni hivatala véleményt kér Cservenka községnek a hetivásárjaira állatfö- lhajtást kérő folyamodásáról.

Ujvidék város tanácsa véleményt kér a városi helypénzszedésről és mérlegelésről szóló szabályrendelet- nek módosítása ügyében.

A kassai kamara átiratai, mely- lyel a fogyasztási szövetkezetek do- hány- és sóárusítása továbbá a nem tagoknak is árusító fogyasztási szö- vetkezetek ügyében tett fölterjeszté- sét pártolni kéri.

A kolozsvári kamara átirata egy kereskedői nyugdíjintézet létesítése ügyében.

A soproni kamara átirata a Né- metországgal főnnálló kereskedelmi szerződésünk megújítása ügyében tett fölterjesztésének pártolásáért.

A szegedi ipartestület átirata az adóztatási célokra követelt segéd- lajstromok szolgáltatásának beszünt- tetéséért.

Szűcs Ödön bajai gépgyáros be- adványa a mezőgazdasági gépek száll- ítása körül tapasztalt viszonyok ügyében.

Kérvény az ókanizsai építő iparos- segédek rajztanfolyamának segélye- zéseért.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fő- városba:

London, dec. 2.

A Times jenti Tokióból; A japán felsőház elhatározta, hogy a hadse- regnek és haditengerészetnek közö- netet mond kiváló munkáságáért.

London, dec. 2.

A Reuter-ügynökség jelenti Was- hingtonból tegnapról: A külügymi- niszterium azt a körülményt, hogy

Oroszország a második béketanácskozásra szóló meghívást ismert megszorítással elfogadta a sajtóval a következő pótlással közli: Mivel hogy Oroszország csak ilyen megszorításokkal vesz részt a tanácskozáson és tekintve azt, hogy többi hatalom vissza vonná a tanácskozáson való részvételre tett ígéretét ha oroszország nem volna képviselve, kell hogy megakadályozza Oroszország az Egyesült Államokat abban, hogy további lépéseket tegyenek az orosz-japán háború befejezéséig.

London, dec. 2.

A lapot jelentése szerint az oroszok a 205 méteres domb erősségeinek meghódításánál több gyors-tüzéldágyut és 15 centiméteres ágyut hagytak a japánok kezére. A japánoknak a mikor az erősséget bevetették, a dombtetőt körülvevő vértsefedezetek egész sorát kellett elfoglalniok.

Pétervár, dec. 2.

Az orosz távirati ügynökség jelentéi Mukdenből mai kelettel: Négy szotnya nercsinszk kozák üldözi a múlt hónap 30-án két szorosból elűzött japánokat, megszállotta Szundunt és elpusztította a táviróvezetékét. A Taicsiho-völgyben a kozákok 23 elesett japán holttestét szedték fel és két japánt elfogtak. A japánok rosszkedvűek. Dalmben öt katonát lőttek agyon, kik beteget jelentettek, mert nem akartak tovább küzdeni. Ugy látszik, hogy az ellenség Szintincsin felé mozog.

TAVIRATOK.

A st. louisi kiállítás eredményei.

Budapest, dec. 2. Londonból táviratozzák: A Daily Mail jelenti St. Louisból: A bezárt kiállítás fölöslegét 200.000 fontra becsülik, ami 6 százalékos osztalékot ad. A kiadások 10 millió fontot tettek. A kormánytól adott 200.000 fontos előleget visszafizették. A kiállítást összesen 19 millió ember tekintette meg.

Beöthy Ákos a ravatalon.

Budapest, dec. 2. Az Erzsébet-körut 50. szám alatti lakásban, a hol Beöthy Ákos holtteste fel van ravatalozva, a délelött folyamán számosan megfordultak közéletünk kiünőségei közül. A gyönyörű ravatalt egészen beborítják a koszorúk, amelyek között ott vannak a Magyar Tudományos Akadémia, a Nemzeti Kaszinó, gróf Apponyi Albert, Ivánka Oszkár, dr. Güntner Antal, dr. Papp Zoltán, az Országos Kaszinó stb. gyönyörű babékoszorúi. Kassa szab. kir. város, amelynek az elhunyt országgyűlési képviselője volt, holnap délután három órakor végbemenő temetésen küldöttséggel képviselteti magát.

Nagy hóvihar.

Budapest, dec. 2. Madridból táviratozzák: Az egész országban heves hóvihar van, mely sok balesetet

okozott. Igen sok ember elvesztette munkáját. A király és a hatóságok a szűkölködőket támogatásban részesítik. A lapok is indítottak gyűjtést.

Az új orosz alkotmány.

Budapest, dec. 2. Helsingforsból táviratozzák: Miklós cár Tagancev titkos tanácsost nevezte ki ama bizottság elnökévé, amelynek feladata a birodalmi törvényeket Finnországgal összhangba hozni. A bizottság orosz tagjai között van Martens tanár is. A bizottság első ülése december 2-án lesz.

Budapest, dec. 2.

Pétervárról táviratozzák: A belügyminiszter a Syn Atyecsesztva nevű lapot, amelynek első száma néhány nap előtt jelent meg, káros irányja miatt megróttta és megvonta tőle a szám szerint való eladás jogát.

Letartóztatott magyar haditudosító.

Budapest, dec. 2. Münchenből sürgönyzik: Tegnapi Horváth nevű állítólag Heöcsabai illetőségű magyar embert tartóztattak le, a ki azt mondta, hogy a neve Horváth és mint egy nagy angol lap haditudosítója a japán orosz háborúban szerzett tapasztalatairól kíván előadást tartani. A rendőrség nem adott hitelt szavainak és letartóztatta, mert benne egy veszedelmes nemzetközi szélhámossra ismert. A Budapesti rendőrség választ még nem kapott.

A kolera.

Budapest, dec. 2. Pétervárról táviratozzák: Hivatalos jelentés szerint az eriváni kormányzóságban november 21-től 28-ig 914-en betegedtek meg és 363-an haltak el kolerában. Taskendből azt jelentik 26-áról, hogy ott az előző napon 18-an betegedtek meg és nyolcan pusztultak el kolerában.

Domszky Antal

Vendéglőjében
színházzal szemben
f. é. december 4-én, Vasárnap
Csengő Jani
tambura zenekar közreműködésével

tombola estély

tartatik.
A gyönyörű tárgyak a vendéglő ablakában láthatók.
Kezdeti színházi előadás után
Jó ételekről és italokról gondoskodva van. — Friss csapolású kőbányai és piloseni sör.

Vasuti menetrend.
1904 1905.

Bajáról—Zomborba:

Reggel 4 és 7, 12 órakor és délután 1.15 órakor

Zomborból—Ujvidékre:

Reggel 2.25 és 6.51 órakor és délután 3.51 óra.

Ujvidékről—Zomborba:

Reggel 2.45 és 7.55 órakor és délután 1.45 órakor.

Zomborból—Bajára:

Reggel 7.5 órakor és délután 12.57 és 4.05 órakor.

Ujvidékről—Titelre:

Reggel 6.27 és délután 5.10 órakor.

Titelről—Ujvidékre:

Reggel 3.32 és délután 1 órakor.

Hegyes-Feketehegyről—Palánkára:

Reggel 6.59 és délután 7.10 órakor.

Palánkáról—Hegyes-Feketehegyre:

Reggel 2.55 és délután 2.45 órakor.

Szabadskáról—Obecsére:

Reggel 4.40 és délután 1.30 órakor.

Obecséről—Szabadskára:

Reggel 4.10 és délután 1.10 órakor.

Szabadskáról—Zomborba:

Reggel 5 órakor, d. u. 2.02, 6.10 (gyors) és 6.25 órakor.

Zomborból—Szabadskára:

Reggel 4.40, 8.17, 11.27, és délután 8.40 órakor.

Szabadskáról—Bajára:

Reggel 4.50, délután 1.47 és 6.43 órakor.

Bajáról—Szabadskára:

Reggel 7.17, 10.32, és d. u. 7.43 órakor.

Obecséről—Ujvidékre:

Reggel 4.40, 9.50 és délután 4.25 órakor.

Ujvidékről—Obecsére:

Reggel 4.15, 8.55 és délután 5 órakor

Budapestről—Szabadskára:

Reggel 7 (gyors), 7.15 és délután 2.40 (gyors), 3.10, 10.10 órakor.

Szabadskáról—Budapestre:

Reggel 5.05 (gyors), 10.01 (gyors), 1.56, 6.05 (gyors), és 11.50 órakor

Néhai Piros Jozsi Orchesterhegedűje

eladó

Nyilttér.)*

Tájékoztató.

Az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. ér annak igazgatósága rövid idő óta céltáblájául szolgál a leggyűlölködőbb és bészuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságtól, ferdítésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegnek.

Méltóságon alulinak, tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. kebelében semmi olyan nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgálhatna és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtópert, az egyedüli védelmi

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mind ezen támadások ellen már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. nov. 30.

Az Első Leánykiházasítási Egylet
Igazgatósága.

SZÍNHÁZ.

Bemutató előadás.

Az utóbbi napokban már szinte lázas türelmetlenséggel várta városunk szinpartoló közönsége az első előadást, amely a jelzett napon hála Váli Gyulának, a város ezermestereinek, pontosan meg is volt tartható.

Nem lennének hűséges tolmácsai a közvéleménynek, ha ez alkalommal az első palmaágat nem Váli mérnöknek, színházépületünk ujjáteremtőjének ítelnénk oda. Rövid idő alatt olyan tökéletes és szép munkát végzett, amelyért a szabadkai színészet történetében örökös elismerést érdemel.

Pesti Iház Lajos az első estén a fővárosi szinpadok egyik legfavorizáltabb műsordarabjában Huszka és Martos második operettjében az „Aranyvirág“-ban mutatta be az operette személyzet java részét.

Az olasz tengerparti hajósnép egy bájos kalandja a darab tartalma, amely egy spleenes amerikai utaspár partravetődéséből keletkezik. A milliardos yankeenek megtetszik az eleven lazaroni leány, akit selyembe öltöztet, az amerikai miss pedig, felveszi Aranyvirág külsejét és Beppóval, a forróvérű nápolyival szövetezik. Mikor már a hajóra készülnek, hogy párjaikkal az új világba vitorlázzanak. Aranyvirág visszacsereéli ruháit és a szerelmes lazaroni pár mégis csak egymásé lesz.

Ez az egyszerű, de kedves történet a darab meséje, amelyen a Bob herceg népszerű muzikájára emlékeztető hangulatos dallamok vonulnak át. A melódiák nem kergetik ugyan egymást, mint Huszka első művében, de a zenei rész elég tartalmas és sikerültebb, mint a librettó, amely tulajdonképpen nem is operette szövegnek való.

A cimszerepben, a csapongó kedélyű olasz leány szerepében Gerlaci Hermint, a szabadkai szinpadon nagygyá lett soubrett-primadonnánkat láttuk viszont. A viszontlátás örömet percekig tartó tapsban fejezte ki a közönség és az egész est folyamán ünnepelte kedvencét. Gerlaci hangja is megerősödött a nyáron, táncával pedig különösen a második felvonásbeli kék vokkal, amelyet Ujvári-val lejtett, valósággal elbűvölte szemlélőit.

Az operette személyzet új akviciói közül első helyen Király Ernőt, az új baritonistát kell említenünk. Kellemes meleg baritonján igen szépen énekelte a szerelmes hajósnégy dalait és játékan sem találunk kifogásolni valót. Kuthy Janka, az új segédkoloratur mai fellépését is szimpátiával fogadta a közönség. Megnyerő külsejű, esinos hangú kezdő, akitől még sokat várhatunk.

Egy évi távollét után ismét viszontláttuk Rátkai Sándort, a kedvelt komikust, akit a közönség szintén óvációval és egy szép babékoszorúval fogadott. Vitéz Róbert az új segédkomikus jelentéktelen epizód szerepében is előnyösen mutatkozott be.

A tulajdonképeni komikus elemet Ujvári-nak kellett volna képviselnie, de a táncán kívül egyéb kvalitásaival nem igen tudott hatni.

Összevetve a tegnapi látottakat, el-

mondhatjuk, ha a társulat a klasszikusabb operette és a drámai előadásokra is úgy van szervezve, mint a táncoperettek, érdekes és értékes színiévad küszöbén állunk.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovics Imre. 83.

— És ha nem sikerül ez neki? kérde Rádin.

— Akkor ellene fordulnak, s ők maguk fogják most még imádott urukat felkoncolni, vagy megkötözve átadni a szultánnak. Pazvanó fegyvereseit tehát jobb lesz számításán kívül hagyni.

— Ugy is teszünk. De ha Pazvanó fegyveresei csakugyan cserben hagyják a pasát, akkor nekünk ezekkel végeznünk kell. Ők lehetnének legveszedelmesebb ellenfeleink, mert ismerik csapataink táborozási helyét, talán nagyságát is. A szultán hadseregét meglepetésszerűleg vezethetnék ellenünk. Blagojót, Pazvanó janicsárjait rád szeretnénk bízni.

— Örömmel vállalkozom a feladatra, Rádin, de ebben az esetben főleg a táborba mennem. Itt maradok a Vitos hegy alatt. Csak-hogy az én csapatom kicsi lesz; segítségül küldhetnétek Cvetkót vagy Zsenót. Így azután ígérem, hogy Pazvanó janicsárjai nem fogják szaporítani a szultán seregeit. Én még Gyertyaszentelő előtt itt leszek csapatommal, addig könnyen megérkezhetik Cvetkó is. A további teendők az eseményektől függenek. Ezeket pedig előre nem tudatjuk.

— Hányan jöttetek Szófiába?

— Tizen vagyunk, vojvoda.

— Az egyiket elküldjük Dobrához, hogy indítsa utnak Cvetkót és csapatát, a többiek már innen szétmenhetnek, hogy csapatod annál előbb együtt legyen Cáribródban.

— Én is így gondoltam vojvoda. Egynek azonban itt kell maradnia Szófiában. Jól beszél törökül, figyelemmel kísérheti a hangulatot, az eseményeket, s hirt adhat mindenről. Később majd ide hívom, s megadhatjuk neki az utasításokat. Azután te is haladéktalanul visszaindulhatsz Cáribródba. Azt hiszem még otthon is vannak teendőid.

— Csak a bucsuzás, Rádin, felelt röviden Blagojót, s azután fölkel,

hogy felkeresse embereit és megadja nekik az utasításokat. Két óra leforgása után hárman ültek a hánban. A harmadik Rádin embere volt. akinek szófiában kellett maradnia, hogy mindenről értesüljön és mindenről értesítést küldjön Blagojónak. Másfél órai tanácskozás után Rádin bucsuzott a két hajduktól. Mikor Blagojót társának nyújtotta a kezét, még egyszer szólt hozzá:

— Veszedelmes feladatra vállalkoztál, nem azért mert az életedet kockára teszed, hanem azért, mert az életedet elveszítetted a legveszedelmesebb körülmények között sem szabad. A te életedtől függ Blagojót vállalkozásának sikere.

— Élni fogok, vojvoda, felelt röviden a fiatal bolgár

A másik percben már egyedül ült a hánban. Rádin és Blagojót siettek, hogy még idejében elhagyhassák a várost. Rádin küszendili vásárosokkal indult utjára, Blagojót egymaga sietett Cáribród felé. Mindkettőnek a valója telve volt a jövő veszedelmével, melyeket a felkelőknek sejtteni sem volt szabad. Blagojót már utközben kiadta a jelszót a gyülekezésre. Mire Cáribródba ért, már tudta, hogy talán közvetlenül utánna ötven fegyveres fölkelő érkezik a helységbe. És nem is csalódott. Mikor azután ez a csapat bezörgött az új otthonába, csak akkor mondta meg Nedelyának, hogy válnia kell tőle. Két könnyesepp gördült végig Nedelya arcán, de a két könnyesepp nyomán hirtelen megjelent az öröm kifejezése, mintegy engeszteléseként az akaratlanul elárult fájdalomért.

— És nekem most már nem szabad veled mennem, nem lehetek melletted? kérde Blagojótól.

— Nem, Nedelya. Mi a jövőért a halállal dacolunk, neked a jövőért az élettel kell barátkoznod. Most már nem csak az enyém, nem csak a magadé vagy. Az anyának egyetlen ura van csak, a gyermek. Ez pedig az életet jelenti, melyet nem vihetsz a halál elé, hogy még ingereld vele.

Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTO

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Férjhezmenés folytán a Pudler és Czirok cégétől atvett

női kalapok

és divat cikkeket

beszerzési

áron alul is eladom.

Kazinczi-utca, CZIROK LAJOS

üzletében. — Gaálné Czirok Irma.

Saját termelésű, tisztán kezelt, pergetett

AGÁCZ-MÉZ

nagy mennyiségben és jutányos áron kapható:

HEGEDÜS BÁLINT FIA FERENC

mokrini gőzmalmi lisztrakár. Fűszé-, termény- és élelmiszer üzletében

Deák-utca SZABADKÁN Vermes-ház

A legszebb névjegyek Kladek és Hamburger könyvnyomdájában készülnek.

Halpaprikás!

Spitzer

Ignác Vendég-
'őjében

Vasárnap, f. hó 4-én a színházi előadás után

tombola

estély. A gyönyörű tombola tárgyak Braun János kirakatában megtekinthetők.

Halpaprikás!

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Zsiga Gyula cimbalmos elfogadom órákat és hangolásokat. Tudakozódhatni Fimpl Istán cukrázdájában. Telefon szám 206.

Butorozott szoba a Széchenyi-téren kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Pénzügyintézetnél alkalmazott könyvelő esti foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

Kézi kamara (photograph apparat) pillanat- és időtartalmi felvételekhez eladó. Cim a kiadóban.

Karácsonyra vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr levél papírok, emlék könyvek bámulatos olcsón az Antikváriumra Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum ház a gymnasium átellenében Kölcsonkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak vétetnek és eladotnak.